

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	8
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	8
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	10
5.	BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
6.1.1.	Putni troškovi	13
6.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila.....	14
6.1.3.	Izdaci za usluge reprezentacije	16
6.1.4.	Tekući grantovi	16
6.1.5.	Programi posebne namjene - Trgovska gora.....	20
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	21
6.3.	Bilans stanja	21
6.3.1.	Popis sredstava i obaveza.....	21
7.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	22
7.1.	Ocjenjivanje državnih službenika	22
7.2.	Ugovori o djelu.....	23
8.	JAVNE NABAVKE	25
8.1.	Nabavka vozila	26
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	28
PRILOZI	28

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu izvršenja budžeta - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *slabosti u realizaciji sredstava tekućih grantova (tačka 6.1.4. Izvještaja);*
- *angažman vanjskih saradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su po opisu isti ili slični sistematizovanim radnim mjestima (tačka 7.2. Izvještaja);*
- *nedostatke u postupku provođenja javne nabavke službenih vozila (tačka 8.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 14.6.2024. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o internoj reviziji.

III PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dato je 15 preporuka (12 novih i tri ponovljene koje se odnose na usklađenost).

Osim navedenog, u 2023. godini su obrađene dvije preporuke čija je realizacija u toku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁴.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Ministarstvo je dužno ažurirati rješenja za prijevoz, smještaj i odvojeni život u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te pri donošenju rješenja razdvojiti funkcije osoba u postupku izrade i postupanja po rješenju.	N
2	Ministarstvo je dužno prilikom korištenja smještaja zaposlenih na službenim putovanjima postupati u skladu s važećom Odlukom Vijeća ministara BiH vodeći računa o racionalnosti i ekonomičnosti troškova.	N
3	Ministarstvo je dužno uskladiti broj vozila i koristiti vozila prema klasama u skladu s odredbama važećih pravilnika Vijeća ministara.	N
4	Ministarstvo je dužno naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom koji reguliše navedeno područje.	P
5	Ministarstvo je prilikom zaključivanja ugovora o kupoprodaji dužno postupati po odredbama Zakona o Pravobranilaštvu.	N
6	Ministarstvo je dužno prilikom korištenja sredstava eksterne reprezentacije postupati u skladu s aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.	N
7	Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih. Također, treba definisati precizne uslove za učešće, mjerljive kriterije za izbor i jasan način dokazivanja namjenskog utroška, kako bi odobrena sredstva za tekuće grantove bila raspodijeljena na osnovu pravilnog odabira korisnika, kontrolisana, te služila svojoj svrsi.	P
8	Ministarstvo treba koristiti saznanja koja komisija navede u izvještajima te ista koristiti prilikom sljedeće dodjele grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inostranstvu.	N
9	Ministarstvo je dužno popis imovine provoditi u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	N
10	Ministarstvo je dužno izvršiti ocjenjivanje državnih službenika i dostaviti izvještaj o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH, u rokovima određenim podzakonskim aktom.	N

⁴ Vidjeti tačku 2. Izvještaja

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
11	Ministarstvo je dužno da angažman osoba na osnovu ugovora o djelu vrši samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu poslovi sistematizovanih radnih mjesta.	P
12	Ministarstvo je dužno objaviti plan javnih nabavki na portal javnih nabavki u roku koji je propisan Zakonom o javnim nabavkama.	N
13	Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s Planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora i kako bi planirana budžetska sredstva bila iskorištena.	N
14	Ministarstvo je obavezno tendersku dokumentaciju za nabavku službenih vozila kreirati na način da ista bude zasnovana na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.	N
15	Ministarstvo je dužno vršiti dosljednu primjenu odredbi Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁵

IV IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnom Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pažnje na:
 - *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenih vozila*
 - *nepravilnu primjenu odredbi Zakona o državnoj službi koje se odnose na neprovođenje procedure probnog rada državnog službenika i njegovo potvrđivanje.*

⁵ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

U Izvještaju za 2022. godinu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvještaja prethodnih godina (četiri preporuke) čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene u Izvještaju za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kontinuirano prati.

Utvdili smo da je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno devet prethodno datih preporuka, realizovalo četiri, tri preporuke nije realizovalo dok je realizacija dvije preporuke u toku.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2022. godinu	Status
1	Ministarstvo je i u 2023. godini imalo izdataka za održavanje vozila. S obzirom na to da je izvršena nabavka novih i prodaja starih vozila u narednom periodu se očekuje značajno smanjenje troškova održavanja službenih vozila.	●
2	I u 2023. godini su uočeni nedostaci u vođenju putnih naloga za službena vozila.	⊗
3	Ministarstvo je donijelo godišnji plan edukacija za 2023. godinu, a u toku je i izrada Pravilnika o stručnom usavršavanju i obrazovanju državnih službenika.	✔
4	U 2023. godini prijem državnih službenika nije obavljen putem aktiviranja rezervne liste uspješnih kandidata. Također, Ministarstvo je dosljedno primjenjivalo odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama BiH koje se odnose na probni rad, ocjenjivanje probnog rada i potvrđivanje državnih službenika.	✔
5	Ministarstvo se pridržavalo zakonskih odredbi koje se odnose na penzionisanje zaposlenih u institucijama BiH.	✔

Tabela 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u ranijim godinama

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuka iz prethodnih izvještaja	Status
3/2020	Jedinica za internu reviziju Ministarstva je ostvarila izvršenje svih planiranih redovnih i naknadnih revizija u 2023. godini.	✔
11/2020	Ministarstvo nije definisalo precizne uslove i mjerljive kriterije za dodjelu grant sredstava.	⊗
3/2021	Ministarstvo je planiralo i realizovalo troškove reprezentacije u okviru odobrenog iznosa, međutim, i dalje postoje slabosti u dijelu visine i načina pravdanja sredstava za usluge interne reprezentacije.	●
5/2021	Ministarstvo je i u 2023. godini vršilo angažman osoba po ugovoru o djelu za poslove iz opisa sistematizovanih radnih mjesta.	⊗

Status: ✔ realizovana preporuka⁶, ● preporuka čija je realizacija u toku⁷, ⊗ nerealizovana preporuka⁸, ⊕ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁹.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano 2003. godine Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹⁰ i nadležno je za: vanjskotrgovinsku i carinsko-tarifnu politiku BiH;

⁶ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁷ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁸ Nisu preduzimate aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17

pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz područja ekonomskih odnosa i trgovine s drugim državama; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma i drugih akata vezanih za obnovu i rekonstrukciju BiH; odnose s međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja vanjske trgovine i ekonomskih odnosa; kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu odnosa u izvozu i uvozu itd.

U sastavu Ministarstva u svojstvu upravnih organizacija su Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost u julu 2016. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Navedenim Pravilnikom sistematizovano je ukupno 260 radnih mjesta. Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru 13 organizacionih jedinica¹¹.

Ministarstvo je bilo u obavezi da u skladu s Odlukom o izmjeni i dopunama odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH¹² definiše obavezu rukovodilaca na svim nivoima za uspostavu, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s navedenim izmjenama je 13.10.2023. godine dostavljen Ministarstvu pravde BiH na mišljenje. Do okončanja završne revizije (april 2024. godine) Ministarstvo nije zaprimilo povratnu informaciju.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti BiH koji se odnose na definisanje politike, osnovnih principa, usklađivanje djelatnosti i planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima: poljoprivrede, energetike, zaštite okoliša, razvoj i korištenje prirodnih resursa i turizma. Ministarstvom rukovodi ministar u saradnji sa zamjenikom ministra. Imenovani su 25.1.2023. godine¹³.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola

U skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu te Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH

¹¹ Kabinet ministra, Kabinet zamjenika ministra, Kabinet sekretara, Jedinice za internu reviziju, osam sektora i inspektorat.

¹² Službeni glasnik BiH 51/18

¹³ Službeni glasnik BiH 06/23

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Ministarstvo je u prethodnom periodu uspostavilo sistem finansijskog upravljanja i kontrole. Ministarstvo je donijelo godišnji akcioni plan za 2023. godinu s planiranim aktivnostima i rokom izvršenja za iste. U 2023. godini izvršeno je ažuriranje registra rizika i mape poslovnih procesa. Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Funkcionisanje sistema internih kontrola

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na ažuriranje rješenja o naknadama troškova prijevoza, odvojenog života i troškova smještaja. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju uočeno je da rješenja na osnovu kojih se ostvaruje pravo zaposlenih na spomenute naknade nisu usklađena s obračunatim i isplaćenim naknadama kao i da u dva slučaja nedostaju rješenja za troškove smještaja. Predmetna rješenja se donose Odsjeku za materijalno-finansijske poslove koji ujedno i postupa po istima. Na ovaj način nije adekvatno riješen princip razdvajanja dužnosti prilikom donošenja rješenja i postupanja po istom.

Odlukom Vijeća ministara BiH o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz u institucijama BiH¹⁵ i Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje¹⁶ je definisano da zaposleni u institucijama BiH pravo na navedene naknade ostvaruje na osnovu rješenja koje izdaje nadležna institucija.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno ažurirati rješenja za prijevoz, smještaj i odvojeni život u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH te pri donošenju rješenja razdvojiti funkcije osoba u postupku izrade i postupanja po rješenju.

Interna revizija

Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu interne revizije u skladu s važećim propisima¹⁷ i ista je nadležna za obavljanje revizije kod 16 institucija BiH. Jedinica interne revizije je potpisala Povelju interne revizije i Sporazum o vršenju interne revizije sa svim institucijama za koje je nadležna pružati usluge interne revizije. Pored rukovodioca u nadležnoj Jedinici su zaposlena i dva interna revizora. Jedinica interne revizije je načinila konsolidovani Strateški i Godišnji plan za period 2023-2025. godina s detaljno razrađenim aktivnostima i područjima revidiranja za 2023. godinu. Planirano je i izvršeno ukupno sedam revizija od kojih četiri redovne i tri naknadne revizije. Jedinica interne revizije je u sastavu redovnih revizija obavila reviziju na temu finansijskog upravljanja i kontrole u samom Ministarstvu.

¹⁵ Službeni glasnik BiH broj 72/17

¹⁶ Službeni glasnik BiH broj 42/12, 78/12, 51/13, 68/18, 79/22 i 24/23

¹⁷ Zakon o internoj reviziji institucija (Službeni glasnik BiH, broj: 27/08 i 32/12) i Odluka o kriterijima za uspostavljanje jedinice interne revizije u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 49/12)

5. BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁸, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 10.839.000 KM (tekući izdaci 8.997.000 KM, tekući grantovi 900.000 KM, Programi posebne namjene 500.000 KM i kapitalni izdaci 442.000 KM)¹⁹.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- sredstva odobrena iz tekuće rezerve u iznosu od 30.000 KM za Fondaciju Srpska kuća
- uvećanje sredstava na osnovu više naplaćenih prihoda od prodaje motornih vozila u iznosu od 21.101 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 10.890.101 KM.

Ministarstvo je izvršilo dva prestrukturisanja rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 250.000 KM. Prestrukturisanjem rashoda iz juna 2023. umanjena su sredstva s Programa posebne namjene Trgovska gora za 180.000 KM na rashode u okviru opće namjene.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Sačinjena je zabilješka bilansnih pozicija kao i obrazloženje rashoda za 2023. godinu.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje možemo konstatovati da su iste po strukturi rashoda i bilansnih pozicija za 2023. godinu, sveobuhvatne, dovoljne i usklađene sa zahtjevima iz Pravilnika o finansijskom izvještavanju²⁰.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

¹⁹ Do usvajanja budžeta za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 10.576.406 KM²¹, što je za 313.695 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (6.985.820 KM), naknade troškova zaposlenih (1.079.776 KM), putne troškove (296.796 KM), ugovorene usluge (301.572 KM), kapitalne izdatke (492.898 KM) i tekuće grantove (900.000 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su date preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u toku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realizovanim u 2023. godini.

6.1.1. Putni troškovi

Izdaci za putne troškove realizovani su u iznosu od 296.796 KM, od kojih izdaci za troškove putovanja u inostranstvo iznose 234.170 KM, a za troškove putovanja u zemlji 62.626 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na troškove prijevoza u inostranstvu javnim sredstvima (54.346KM), troškove smještaja za službena putovanja u inostranstvu (86.687 9KM) i troškove dnevnica u inostranstvu (65.978 KM).

Uvidom u određeni broj putnih naloga uočili smo da su zaposleni na pozicijama šefa odsjeka za kontrolu naoružanja i stručnog savjetnika za bilateralne odnose koristili hotelski smještaj kategorije 5 zvjezdica što nije u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na naknadu za službeno putovanje²². Naime, navedenom odlukom je definisano da članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući, ministri i zamjenici ministara u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, kao i njihovo osobno osiguranje mogu koristiti hotelski smještaj kategorije do "5" zvjezdica, a ostali zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine hotelski smještaj kategorije do „4“ zvjezdice. Dakle, Ministarstvo nije postupilo u skladu s navedenom Odlukom što ima za posljedicu neracionalno korištenje javnih sredstava.

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno prilikom korištenja smještaja na službenim putovanjima postupati u skladu s važećom Odlukom Vijeća ministara BiH vodeći računa o racionalnosti i ekonomičnosti troškova.

²¹ Iz neposredne potrošnje 10.349.525 KM i Programa posebne namjene 226.861 KM

²² Službeni glasnik BiH, broj 6/12,10/18 i 75/15

6.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2023. godini su iznosili 103.856 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 15.839 KM.

Značajniji izdaci odnose se na: gorivo (45.475 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (23.904 KM), nabavku autoguma (9.236 KM), usluge pranja vozila (4.163 KM) i osiguranje i registraciju vozila (17.419 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²³ Ministarstvu je dato pravo na korištenje osam službenih vozila (dva niže klase, tri niže srednje klase, dva srednje klase i jedno vozilo više srednje klase) i pravo na korištenje specijalizovanih vozila.

Ministarstvo trenutno na raspolaganju ima devet službenih vozila, od kojih je jedno vozilo iz donacije iz 2023. godine (jedno vozilo niže klase, četiri niže srednje klase, tri srednje klase i jedno vozilo više srednje klase). S obzirom na to da je Pravilnik o vozilima specijalizovane namjene u toku izrade i nije upućen u dalju proceduru Ministarstvo nije iskazalo da posjeduje vozila za specijalizovane namjene. U skladu s navedenim, Ministarstvo ima jedno vozilo više u odnosu na odobreni broj.

Nadalje smo utvrdili da je Internim pravilnikom Ministarstva²⁴ propisano da pravo na korištenje službenih vozila u trajanju od 24 sata imaju ministar, zamjenik ministra, sekretar Ministarstva i pomoćnik ministra u Sektoru za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj. Obrazloženje Ministarstva je da je vozilo pomoćniku ministra dodijeljeno zbog potrebe provođenja aktivnosti projekata koji su vezani za unapređenje sektora poljoprivrede. Dodijeljeno vozilo je niže srednje niže klase, a što nije u skladu s relevantnim propisom. Naime, članom 11. Pravilnika Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH definisano je pravo korištenja službenih vozila prema klasama vozila. Shodno navedenom članu pomoćniku ministra je moglo biti dodijeljeno na korištenje vozilo niže klase.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno uskladiti broj vozila i koristiti vozila prema klasama u skladu s odredbama važećeg Pravilnika Vijeća ministara BiH.

Uvidom u evidencije o korištenju službenih vozila utvrdili smo da putni nalozi nisu popunjavani u skladu s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Konstatovano je da na pojedinim nalogima nisu popunjene sve predviđene rubrike kao što je stanje brojila prilikom sipanja goriva, vrijeme polaska i dolaska, dnevna prijeđena kilometraža i sl. Na određenim nalogima je upisana različita kilometraža za istu relaciju. Također smo utvrdili i da se u određenim slučajevima koristilo vozilo kada je korisnik vozila prema evidencijama Ministarstva bio na godišnjem odmoru.

Nepotpune i neažurne evidencije onemogućuju utvrđivanje opravdanosti rashoda u vezi s namjenskim korištenjem službenih vozila.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

²⁴ Pravilnik o službenim vozilima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH broj 01-02-2031/23 od 15.06.2023. godine

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom koji reguliše navedeno područje.

U odnosu na prethodnu godinu troškovi materijala i usluga za održavanje vozila su smanjeni za 17.200 KM. Najveći iznos troškova za održavanje vozila u 2023. godini se odnosio na vozila Audi A6²⁵ i VW Passat. Oba vozila su prodana u 2023. godini krajem augusta, a početkom septembra su predata kupcu. Za troškove održavanja vozila Audi A6 je u 2023. godini utrošeno oko 8.000 KM. Troškovi održavanja vozila Passat iznose oko 6.000 KM, a značajan dio se odnosi na lakiranje vozila (obrazloženje u prilogu dokumentacije nije dato osim da se izda narudžbenica za vanredan servis. Prema usmenom obrazloženju navedeni troškovi lakiranja su nastali radi postizanja veće prodajne cijene).

S obzirom na to da je Ministarstvo izvršilo prodaju ovih vozila i da je u 2023. godini izvršena nabavka novih vozila troškovi održavanja službenih vozila bi trebali biti smanjeni u narednom periodu.

Po pitanju usklađenosti s važećim propisima korištenja sredstava za održavanja vozila dali smo preporuku u prethodnom periodu (preporuka br. 1 u Tabeli 2) te smo ocijenili kako Ministarstvo preduzima aktivnosti koje su prethodno prezentovane. S obzirom na konstatovano, preporuka će biti predmetom daljeg praćenja do potvrde potpune usklađenosti postupanja s važećim propisima.

Ministarstvo je putem licitacije, održane 24.8.2023. godine, izvršilo prodaju tri službena vozila u 2023. godini u vrijednosti od 71.101 KM. Zaključen je ugovor o kupoprodaji bez dostavljanja istog na mišljenje Pravobranilaštvu BiH.

U skladu s odredbama Zakona o Pravobranilaštvu²⁶ Ministarstvo je bilo dužno pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, te zaključeni ugovor dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.²⁷

Vozila su 7.9.2023. godine predata kupcu o čemu je sačinjen Zapisnik o primopredaji.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je prilikom zaključivanja ugovora o kupoprodaji dužno postupati po odredbama Zakona o Pravobranilaštvu.

²⁵ Troškovi održavanja službenog vozila Audi A6 u periodu 2018-2022. iznose 90.851 KM

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 8/2002, 10/2002, 44/2004, 102/2009 i 47/2014

²⁷ Član 13 tačka 15: „Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaze stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti od 10.000 KM“ i tačka 16: „Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravne osobe iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora“.

6.1.3. Izdaci za usluge reprezentacije

Ukupni izdaci za usluge reprezentacije sa 31.12.2023. godine iznose 55.766 KM. Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, Ministarstvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos za reprezentaciju u iznosu do 60.000 KM. Od toga za usluge interne reprezentacije, u skladu s godišnjim utvrđenim limitima propisanim internim aktom Ministarstva, je raspoloživ iznos od 17.400 KM.

Uvidom u pomoćne evidencije utvrđeno je da je na internu reprezentaciju utrošeno 24.050 KM. Mjesečni limit za usluge interne reprezentacije je tokom godine više puta prekoračen u značajnijim iznosima na mjesečnom nivou i za isto su sačinjena obrazloženja.

Konstatovano je da nije prekoračen odobreni iznos (60.000 KM) za ukupne troškove reprezentacije, ali još uvijek su značajna prekoračenja mjesečnih limita kod interne reprezentacije.

Po pitanju usklađenosti s važećim propisima korištenja sredstava za usluge interne reprezentacije dali smo preporuku u prethodnom periodu (preporuka br. 3 u Tabeli 2a) te smo ocijenili kako Ministarstvo preduzima aktivnosti koje su prethodno prezentovane. S obzirom na konstatovano, preporuka će biti predmetom daljeg praćenja do potvrde potpune usklađenosti postupanja s važećim propisima.

Ministarstvo je kao eksternu reprezentaciju evidentiralo račune koji se odnose na kupovinu poklona pojedinim rukovodiocima institucija BiH. Ministarstvo vodi evidenciju o datim poklonima, ali ne raspolaže evidencijom o primljenim poklonima (prema informaciji Ministarstvo u 2023. godini nema primljenih poklona). Na troškovima reprezentacije evidentirani su i troškovi kupovine cvijeća povodom Dana žena, kao i plaćanje kateringa povodom imenovanja ministra i zamjenice ministra, koji se ne mogu dovesti u vezu sa svrhom sredstava za reprezentaciju. Napominjemo da Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju nije regulisano pravo na poklone, jer se pod pojmom reprezentacije isključivo navodi pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno prilikom korištenja sredstava eksterne reprezentacije postupati u skladu s aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

6.1.4. Tekući grantovi

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2023. godinu Ministarstvu je odobren iznos od 900.000 KM na poziciji tekući transferi i grantovi. Ministarstvo je u julu 2023. godine usvojilo Smjernice za provođenje ex-ante i ex-post kontrola za isplaćene grantove i transfere²⁸, a stupanjem na snagu istih prestale su da važe Smjernice donesene

²⁸ Smjernice broj: 01-50-2260-18/23 od 31.07.2023. godine stupile na snagu danom potpisivanja

u 2022. godini²⁹. Smjernicama se utvrđuju kriteriji za dodjelu tekućih grantova, izrada javnog poziva, odabir korisnika, realizacija, praćenje, monitoring i kontrola isplaćivanja grantova i transfera.

Odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova dodijeljenih Ministarstvu³⁰ donijelo je Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva i istom je definisano da se od raspoloživog iznosa od 900.000 KM, iznos od 600.000 KM rasporedi za podršku sajamskim i drugim manifestacijama u zemlji, usmjerenim na promociju i razvoj ekonomije u BiH, a 300.000 KM za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inostranstvu.

Tekući grantovi za sajamske i druge manifestacije u zemlji (600.000 KM): Ministarstvo je 11.8.2023. godine na web-stranici Ministarstva i u tri dnevna lista objavilo javni poziv za dodjelu granta organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji.

Nakon provedene evaluacije pristiglih zahtjeva po javnom pozivu komisija je krajem novembra dostavila ministru izvještaj o radu i rang-listu. Vijeće ministara je na prijedlog ministra donijelo Odluku o raspodjeli grant sredstava za podršku sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji³¹. Odlukom su raspoređena sredstva u iznosu od 600.000 KM na 21 organizatora sajamskih i drugih manifestacija u rasponu od 5.100 KM do 80.000 KM s kojima su zaključeni pojedinačni ugovori i regulisana međusobna prava i obaveze.

Ugovorima je definisano da su korisnici grant sredstava obavezni da u roku od 21 dan od dana završetka sajma, a najkasnije do 31.1. naredne godine dostave finansijski izvještaj o namjenskom utrošku sredstava na propisanom obrascu i da prilože dokaze o utrošku sredstava.

Prema informaciji Ministarstva, od 21 korisnika kojem su dodijeljena sredstva, finansijske izvještaje o namjenskom utrošku sredstava zaključno sa 30.4.2024. godine dostavilo je 18 korisnika, s tim što su pojedini korisnici dostavili izvještaj s kašnjenjem u odnosu na rok definisan ugovorom. Kontrolu namjenskog utroška sredstava Ministarstvo će provesti u toku 2024. godine u skladu sa Smjernicama za provođenje ex-ante i ex-post kontrola za isplaćene grantove i transfere. Imenovana je i komisija za kontrolu utroška dodijeljenih grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inostranstvu za 2023. godinu³².

Postupcima revizije uočene su slabosti i nedostaci:

- Ministarstvo nema uspostavljen sistem pravovremenog pokretanja aktivnosti kako bi se odmah po usvajanju budžeta pokrenule potrebne procedure u svrhu blagovremenog donošenja Odluka i korištenja budžetom odobrenih sredstava granta. Ovo potvrđuje činjenica da je Zakon o budžetu stupio na snagu 1.4.2023. godine, a Odluka o korištenju

²⁹ Smjernice broj: 01 -02 -2985/22 od 19.07.2022. godine

³⁰ Odluka VM broj 182/23 od 25.7.2023. godine stupila na snagu danom donošenja, a objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 57/23 od 18.8.2023. godine

³¹ Odluka VM broj 316/23 donesena 20.12.2023. godine na 33. sjednici VM, stupila na snagu danom donošenja i objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 4/24 od 16.1.2024. godine

³² Rješenje broj 11-1-02-1138/24 od 20.03.2024. godine

sredstava granta donesena 20.12.2023. godine i sredstva uplaćena korisnicima granta u januaru 2024. godine.

- Uslijed kasnog donošenja odluka i dalje je prisutno retroaktivno korištenje sredstava granta, odnosno prisutna je praksa da dodijeljenim sredstvima granta korisnici uglavnom refundiraju već nastale troškove sajмова i manifestacija.

- Odlukom o kriterijima za raspodjelu i javnim pozivom je definisano da je najmanji novčani iznos koji se može dodijeliti organizatorima sajamskih i drugih manifestacija u zemlji 3.000 KM, ali nije definisano koliki je najveći iznos koji se može dodijeliti, kao što nije definisano koji je maksimalan broj korisnika kojima će sredstva biti dodijeljena. Naime, na javni poziv su pristigle 43 prihvatljive prijave koje su bile predmetom evaluacije i koje su bodovane, ali na prijedlog ministra sredstva su dodijeljena 21 korisniku.

- Dodijeljeni iznosi sredstava po korisniku (u rasponu od 5.100 KM do 80.000) nisu isključivo zasnovani na poretku prema bodovima na rang-listi koju je sačinila komisija, uz napomenu da komisija izvrši bodovanje, ali ne predlaže iznos sredstava za dodjelu po korisniku, već ministar sačinjava prijedlog. Smjernicama je definisano da komisija nakon ocjenjivanja projektnih prijedloga, izrađuje rang-listu projekata u skladu s ostvarenim brojem bodova, te da se konačni odabir projekata zasniva na poretku na rang-listi i raspoloživim finansijskim sredstvima. Također je definisano da komisija sačinjava rang-listu i istu s izvještajem o radu dostavlja ministru, a da ministar cijeneći dostavljenu listu, u skladu s raspoloživim finansijskim sredstvima, dostavlja Prijedlog odluke o izboru sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji Vijeću ministara na usvajanje.

- Ministarstvo nije definisalo ko je ovlašten za čuvanje dokumentacije - koverti s pristiglim prijavama po javnom pozivu, od zaprimanja iste pa do predaje komisiji. Naime, javni poziv je objavljen 11.8. (rok za dostavljanje prijava po javnom pozivu je bio 15 dana nakon objave), a komisija je imenovana tek 2.10.2023. godine. Komisija je prvi konstitutivni sastanak održala 18.10.2023. godine, te je konstatovala da su dvije kovertе bile otvorene.

- Ministarstvo ne obavještava podnosiocе prijava o odbacivanju prijave (zbog neblagovremenog dostavljanja) ili odbijanju prijave (zbog nedostavljanja potrebne dokumentacije tj. formalno-pravnih nedostataka), tako da podnosioci prijava nemaju povratnu informaciju o razlozima odbacivanja ili odbijanja njihove prijave.

- Ministarstvo nije uspostavilo bazu podataka o dostavljenim izvještajima o namjenskom utrošku sredstava i podacima da li su isti dostavljeni u definisanim rokovima, te je komisija prilikom evaluacije prijava vršila uvide u arhivirane izvještaje podnosilaca prijava o utrošenim grant sredstvima za 2022. i 2020. godinu (2021. godine nije bio usvojen budžet te nije bilo dodjele grant sredstava), ne razmatrajući da li su isti dostavljeni u propisanom roku. Smjernicama i Odlukom o kriterijima je definisano da ukoliko korisnik grant sredstava ne dostavi Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava, u rokovima i na način kako je definisano u ugovoru zaključenom između korisnika granta i Ministarstva, korisnik grant sredstava nema pravo podnijeti zahtjev za dodjelu grant sredstava u naredne tri budžetske godine.

Iako je Ministarstvo izradilo Smjernice u 2023. godini trebalo bi svake godine preispitati, kriterije, definisane uslove i potrebnu dokumentaciju za dodjelu grant sredstava, konsultujući pri tome komisiju koja je vršila kontrolu namjenskog utroška sredstava granta,

kao i komisiju za razmatranje prijave za dodjelu sredstava, a sve u cilju pojednostavljenja procedura za dodjelu i korištenja sredstava granta u definisane namjene i promociju razvoja privrede BiH.

PREPORUKA 7

Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih i mjerljive kriterije za izbor korisnika.

Tekući grantovi za sajamske i druge manifestacije u inostranstvu (300.000 KM):

Protokolom zaključenim u septembru između Ministarstva i Vanjskotrgovinske komore BiH, privrednih komora entiteta i Brčko distrikta³³ razrađeni su osnovni principi i utvrđeni kriteriji za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inostranstvu u cilju promocije privrede u BiH. Utvrđen je način raspodjele, kao i međusobna prava i obaveze koje proističu iz implementacije Protokola.

Na osnovu Odluke o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova dodijeljenih Ministarstvu u oktobru je imenovana komisija³⁴. Komisija je sačinila listu za dodjelu grant sredstava i istu dostavila ministru.

Ministarstvo je načinilo Prijedlog odluke te isti dostavilo Vijeću ministara³⁵. Radi hitnosti donošenja odluka naknadno su osigurana mišljenja nadležnih institucija (Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva finansija i trezora BiH).

Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o rasporedu grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama u inostranstvu³⁶. Sredstva raspoređena na 12 korisnika u iznosu od po 100.000 KM su doznačena Vanjskotrgovinskoj komori BiH i privrednim komorama entiteta, dok Privredna komora Brčko distrikta nije ni aplicirala. Prema informaciji Ministarstva, komore su dostavile Izvještaj o realizovanim aktivnostima i korištenju sredstava iz budžeta BiH za sajmove i druge oblike strane promocije privrede BiH u 2023. godini. Dostavljeni izvještaji će u narednom periodu biti predmet analize komisije za kontrolu utroška dodijeljenih grant sredstava.

Izvještavanje o utrošku dodijeljenih grant sredstava za 2022. godinu

Komisija imenovana u 2023. godini je sačinila izvještaje o namjenskom utrošku dodijeljenih grant sredstava Ministarstva za 2022. godinu. Na izvještajima komisije nema datuma kada su sačinjeni, a prema informaciji, ministru su dostavljeni 26.5.2023. godine.

U izvještajima su dati prijedlozi da se jasnije definišu dokazi o utrošku sredstava, da se jasnije odrede neprihvatljivi troškovi, kao i da korisnik isključivo treba dostaviti dokaz o utrošku sredstava dodijeljenih od strane Ministarstva, a ne troškove cijelog sajma. Komisija

³³ Akt broj Ministarstva: 01-50-3166/23 od 20.9.2023. godine

³⁴ Rješenje broj: 01-02-3408/23 od 9.10.2023. godine. Komisija broji sedam članova i sekretara (tri člana i sekretar iz Ministarstva i po jedan predstavnik ostalih potpisnika Protokola).

³⁵ Akt broj: 01-50-4415/23 od 19.12.2023. godine

³⁶ Odluka VM broj 317/23 od 20.12.2023. godine stupila na snagu danom donošenja, a objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 04/24

je također mišljenja da je korisnicima u Odluci potrebno jasnije objasniti da efekti i ciljevi sajмова moraju biti mjerljivi, kako bi komisija u budućnosti mogla utvrditi da li su ostvareni ciljevi za čiju realizaciju su dodijeljena sredstva.

Uz izvještaju o održanim sajmovima u zemlji sačinjen je tabelarni pregled o namjenskom utrošku dodijeljenih grant sredstava koji sadrži sljedeće podatke: naziv sajma, dodijeljeni iznos granta, period održavanja sajma, broj ugovora, je li dostavljen izvještaj, realizacija odnosno je li održan sajam, komentar komisije na izvještaj, te efekt/rezultat sajma. Pregled ne sadrži podatak da li je izvještaj dostavljen u roku i datum dostavljanja izvještaja.

PREPORUKA 8

Ministarstvo treba koristiti saznanja koja komisija navede u izvještajima te ista koristiti prilikom sljedeće dodjele grant sredstava za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji i inostranstvu.

6.1.5. Programi posebne namjene - Trgovska gora

U budžetu za 2023. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 500.000 KM³⁷ za Program posebne namjene Trgovska gora. Sredstva su namijenjena za finansiranje troškova Pravnog i Ekspertnog tima utemeljenih Odlukama Vijeća ministara BiH³⁸, a u svrhu zaštite interesa Bosne i Hercegovine u vezi s odlaganjem radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva na lokaciji Trgovske gore.

Utrošena sredstva u okviru Programa u 2023. godini iznose 196.881 KM i odnose se na isplatu jednokratne novčane naknade za rad članovima Pravnog i Ekspertnog tima. Isplate navedenih naknada realizovane su u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne novčane naknade za rad članovima i sekretarki Pravnog tima³⁹ i Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne novčane naknade za rad članovima Ekspertnog tima⁴⁰. Odluke su donesene u 2023. godini s tim da se kod Pravnog tima isplata naknade odnosi na period od dana formiranja tima (oktobar 2020. godine).

Isplaćena naknada za članove Pravnog tima iznosi 91.381 KM, s tim da za dva člana tima (jednom djelimično, a jednom u cijelom iznosu) nije bilo moguće isplatiti naknadu radi primjene ograničenja vezanih za član 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Pravo na naknadu Pravnog tima ostvarilo je sedam članova i sekretarka za period od dana formiranja Pravnog tima do dana donošenja Strategije (24 mjeseca). Navedenom odlukom utvrđena je visina mjesečne novčane naknade u iznosu od 400 KM za predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članove tima, dok je za sekretarku utvrđen iznos od 250 KM. Mjesečni iznos naknade nije uslovljen aktivnostima tima.

³⁷ Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanje rashoda kojim su umanjena sredstva za 180.000 KM te su konačna raspoloživa sredstva iznosila 320.000 KM.

³⁸ Odluka i dopuna Odluke o imenovanju Ekspertnog tima, Službeni glasnik BiH, broj 1/21 Službenih glasnik BiH, broj 46/21 te Odluka i dopuna Odluke o imenovanju Pravnog tima, Službeni glasnik BiH, broj 3/21 i Službeni glasnik BiH, broj 24/23

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 50/23

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 6/24

Naknada za članove Ekspertnog tima je isplaćena za period od 1.11.2020. godine do 30.6.2023. godine u ukupnom iznosu od 105.500 KM. Pravo na naknadu Ekspertnog tima ostvarilo je 14 članova. Odlukom o utvrđivanju visine pojedinačne jednokratne naknade za članove Ekspertnog tima iste su utvrđene u iznosima od po 2.000 KM, 4.000 KM, 7.000 KM ili 10.000 KM. Kao obrazloženje odluke navodi se da su članovi ekspertnog tima stručnjaci iz područja upravljanja radioaktivnim otpadom, geoloških, seizmoloških, hidrogeoloških i drugih vrsta istraživanja te da su ista provodili u cilju izrade sveobuhvatnih analiza, izrade prijedloga mjera zaštite stanovništva kao i jasno definisanje rješenja sa stručnog stajališta. U navedeni iznos isplaćene naknade uključeni su svi pripadajući troškovi (aviokarte, troškovi smještaja i drugi eventualni troškovi).

Za 2023. godinu Koordinacioni, Pravni i Ekspertni tim je načinio zbirni izvještaj koji još uvijek nije upućen prema Vijeću ministara BiH na usvajanje. U toku je pribavljanje mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 137.470 KM, što je za 19.470 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od taksi (63.530 KM), prihode od refundacije bolovanja iz prethodnih godina (2.839 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (71.101 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

6.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 920.610 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 3.015.569 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (920.573 KM), obaveze prema dobavljačima (1.206.132 KM), obaveze prema zaposlenima (729.712 KM) i kratkoročna razgraničenja (21.096 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6.3.1. Popis sredstava i obaveza

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara na 31.12.2023. godine.

Uvidom u dokumentaciju o izvršenom popisu stalnih sredstava utvrđeno je da su popisana stalna sredstva u vlasništvu Ministarstva, ali ne i tuđa sredstva koja se nalaze u Ministarstvu. Komisija u izvještaju o popisu nije konstatovala da ima tuđih sredstava te nije sačinjen popis istih i dostavljen vlasniku. Ministarstvo je isto obrazložilo činjenicom da Služba za zajedničke poslove institucija BiH svake godine vrši popis sredstava koja su vlasništvo Službe i da im prilikom popisa ostavi jedan primjerak popisanih sredstava te da je i ove godine popisivala svoja sredstva u prostorijama Ministarstva, ali listu popisanih sredstava nisu dostavili Ministarstvu.

Prilikom popisa stalnih sredstava također smo konstatovali da se u Ministarstvu nalaze umjetničke slike za koje nam je obrazloženo da je određeni broj slika vlasništvo Službe za zajedničke poslove, a da određeni broj pripada Ministarstvu. Utvrdili smo da tri slike koje su obuhvaćene uzorkom nisu označene inventarnim brojem, s tim da su za dvije slike dostavljeni dokazi da su knjigovodstveno evidentirane, a treća slika nije knjigovodstveno evidentirana. Ministarstvo ne vodi knjigu primljenih poklona, te nismo mogli potvrditi porijeklo slike koja nije knjigovodstveno evidentirana.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine definisan je postupak popisa imovine, obaveza i potraživanja. Prema navedenom, budžetski korisnici kod kojih se nalaze tuđa sredstva dužni su izvršiti popis istih i to posebno za svaku pravnu osobu kojoj ta imovina pripada te istim dostaviti po jedan primjerak popisnih lista.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno popis imovine provoditi u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odobreno je 189 zaposlenih u Ministarstvu.

Na 31.12.2023. godine bilo je 185 zaposlenih osoba, a prosječan broj zaposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je također 185.

7.1. Ocjenjivanje državnih službenika

Ministarstvo nije završilo ocjenjivanje državnih službenika za 2023. godinu te iz tog razloga Agenciji za državnu službu BiH nije dostavljen zbirni izvještaj o ocjenjivanju.

Pravilnikom o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH⁴¹ propisano je da institucije BiH izvještaje o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH dostavljaju isključivo jednom godišnje, u roku od 60 dana od okončanja perioda ocjenjivanja (31.12.2023. godine). Ministarstvo nije postupilo u skladu s odredbama navedenog pravilnika.

⁴¹ Službeni glasnik BiH br. 59/11 i 24/21

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno izvršiti ocjenjivanje državnih službenika i dostaviti izvještaj o provedenom ocjenjivanju Agenciji za državnu službu BiH, u rokovima određenim podzakonskim aktom.

7.2. Ugovori o djelu

Ukupno realizovani izdaci na osnovu ugovora o djelu iznose 91.600 KM i u odnosu na prethodnu godinu su veći za 785 KM.

Procesom revizije smo utvrdili da je angažovanje na osnovu ugovora o djelu uglavnom vršeno za poslove koji po opisu poslova odgovaraju poslovima sistematizovanih radnih mjesta. Tokom godine po ugovoru o djelu bilo je angažovano ukupno 20 izvršilaca od kojih je 10 bilo angažovano i u prethodnoj godini. Ministarstvo je u decembru smanjilo broj izvršilaca po ugovoru o djelu na sedam.

Ministarstvo je i ove godine nastavilo s angažmanom vozača ministra putem ugovora o djelu iako za te poslove postoji sistematizovano upražnjeno radno mjesto. Na osnovu navedenog angažmana mu se isplaćuje naknada u iznosu od 1.500 KM mjesečno. Također, angažman putem ugovora o djelu je vršen i za poslove pregleda, kontrole i bilansiranja računa u glavnoj knjizi, vođenje pomoćnih evidencija o troškovima reprezentacije, troškovima korištenja službenih vozila i usaglašavanje istih s računima u glavnoj knjizi, unos i kontrola kroz ISFU sistem faktura, blagajne i knjiženja, informatičke poslove, poslove uredskog poslovanja itd. Iz navedenog možemo zaključiti da je angažman osoba vršen za obavljanje poslova koje se mogu dovesti u vezu s osnovnom nadležnosti Ministarstva za što je isplaćena naknada u iznosu od 19.400 KM.

Također, savjetnik ministra je, nakon što je 31.05.2023. godine rješenjem ministra razriješen dužnosti, angažiran putem ugovora o djelu u periodu od augusta do oktobra. Za navedeni period mu je isplaćena naknada u iznosu od 4.500 KM (1.500 KM mjesečno).

Uvidom u opise poslova za koje su angažovani vanjski saradnici, konstatovali smo da predmet ugovora nije određen posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod, a poslovi nisu privremenog karaktera već je angažovanje vršeno u pojedinim slučajevima u kontinuitetu tokom cijele godine, pa se kao takvi ne mogu smatrati ugovorima o djelu.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima, ugovorom o djelu angažovana osoba se obavezuje obaviti određeni posao, a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Znači, angažovanje putem ugovora o djelu treba koristiti u izuzetnim okolnostima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja kao i za poslove koji ne spadaju u redovne poslove Ministarstva. Također, prema odredbama člana 54, 69. i 70. Zakona o upravi poslove u organima uprave obavljaju državni i ostali službenici i zaposlenici čiji se prijem u radni odnos, kao i ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti uređuje Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, Zakonom o radu u institucijama BiH i drugim posebnim zakonima. Predmetnim zakonima nije predviđeno da se putem ugovora o djelu mogu obavljati poslovi iz

nadležnosti institucija na sistematizovanim radnim mjestima utvrđenim pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

PREPORUKA 11

Ministarstvo je dužno da angažman osoba na osnovu ugovora o djelu vrši samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu poslovi sistematizovanih radnih mjesta.

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je do usvajanja budžeta donosilo privremeni plan javnih nabavki i izmjene i dopune privremenog plana. Nakon usvajanja budžeta Ministarstvo je 15.5.2023. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2023. godinu te isti nije objavljen u roku na portalu javnih nabavki kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama⁴².

PREPORUKA 12

Ministarstvo je dužno objaviti plan javnih nabavki na portal javnih nabavki u roku koji je propisan Zakonom o javnim nabavkama.

Prema prezentovanim podacima⁴³, Ministarstvo je u 2023. godini provelo devet postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo tri otvorena postupka u vrijednosti od 390.511 KM, tri konkurentna postupka u vrijednosti od 64.477 KM i tri postupka u skladu s Aneksom II u vrijednosti od 96.644 KM. Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 82.479 KM.

Nakon prethodno provedenih otvorenih i konkurentskih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 454.988 KM (33.708 KM iz tekućih izdataka i 421.280 KM iz kapitalnih izdataka).

Navodimo opće nedostatke uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

Uočili smo da određeni postupci koji su obuhvaćeni planom javnih nabavki nisu ni pokrenuti (npr. nabavka uredskog materijala, stolarski radovi, nabavka itisona), dok određeni postupci nabavke putem direktnog sporazuma nisu uneseni na portal javnih nabavki (npr. usluga osiguranja i autoguma za nova vozila).

Također smo uočili da se s pokretanjem pojedinih nabavki kasnilo u odnosu na plan javnih nabavki (npr. konkurentski postupak nabavke uredskog namještaja, osiguranja vozila, otvoreni postupak nabavke računarske opreme). Iako se nije radilo o značajnim kašnjenjima ipak se na ovaj način gubi svrha plana nabavki i za posljedicu može imati neblagovremeno zaključivanje ugovora. Također, u slučaju eventualnih žalbi u postupku, neblagovremeno provođenje nabavki može dovesti do poništenja postupka i nemogućnosti ponovnog pokretanja postupka nabavke u tekućoj godini.

⁴² Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁴³ Podaci iz e-sistema

PREPORUKA 13

Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s Planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora i kako bi planirana budžetska sredstva bila iskorištena.

U revidiranim procedurama javnih nabavki nisu uočeni značajni nedostaci, osim za nabavku vozila.

8.1. Nabavka vozila

Na osnovu Odluke o pokretanju postupka javne nabavke motornih vozila od 26.6.2023. godine pokrenut je otvoreni postupak nabavke jednog vozila više srednje klase procijenjene vrijednosti 111.111 KM bez PDV-a (lot 1) i dva vozila srednje klase procijenjene vrijednosti 119.658 KM bez PDV-a (lot 2). Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 230.758 KM bez PDV-a. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena tehnički prihvatljive ponude. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije istu je preuzelo 15 potencijalnih ponuđača. Za oba lota je pristigla po jedna prihvatljiva ponuda te planirana e-aukcija nije održana.

Tenderskom dokumentacijom su, između ostalog, definisane karakteristike koje ponuđeno vozilo treba ispunjavati. Tokom revizije prezentovane su nam informacije o modelima i ponuđenim cijenama vozila koja su obuhvaćena istraživanjem tržišta⁴⁴. Međutim, uvidom u tabelarne prikaze inicijalnih ponuda utvrdili smo da je njihova tržišna vrijednost veća od procijenjene vrijednosti nabavke te cjenovno nisu mogli zadovoljiti klasu vozila koje se nabavlja⁴⁵.

Inicijalne ponude vozila nisu mogle biti predmetom istraživanja tržišta i poređenja, imajući u vidu da predmet nabavke, radi koje se provodi istraživanje, nije vozilo iz klase kojoj pripadaju. Dakle, nije postignuta svrha zbog koje se provodi istraživanje tržišta.

Tokom obavljanja revizije nije nam prezentovan podatak o načinu sastavljanja tehničke specifikacije i obrazloženjima za pojedine specifikacije (npr. maksimalna širina vozila, razlozi zašto se za neka vozila traže dizelski, a za druga benzinski motori i sl.). Također, nismo dobili ni informacije koja organizaciona jedinica ili osoba je bila zadužena za taj posao.

PREPORUKA 14

Ministarstvo je obavezno tendersku dokumentaciju za nabavku službenih vozila kreirati na način da ista bude zasnovana na pravičnosti i jednakom tretmanu prema potencijalnim ponuđačima.

⁴⁴ Načinjena je službena zabilješka o istraživanju tržišta i navedeno da su tri potencijalna ponuđača dostavila inicijalne ponude s tabelarnim prikazom modela ponuđene cijene vozila.

⁴⁵ Za lot 1 – vozilo više srednje klase, ponuđen je model s cijenom od 148.000 KM, što ga prema Pravilniku o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH svrstava u visoku klasu vozila. Za lot 2 – nabavka vozila srednje klase, Ministarstvo je uporedilo model s cijenom od 115.000 KM, odnosno vozilo koje pripada višoj srednjoj klasi.

Nadalje, tenderskom dokumentacijom nije zahtijevano dostavljanje Plana održavanja koji uključuje troškove redovnih servisa u periodu važenja garancije, a minimalno za 120.000 prijeđenih kilometara. Navedeni uslov definisan je Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁴⁶.

Osim toga, tenderskom dokumentacijom je zahtijevana garancija na vozilo minimalno pet godina ili 150.000 km što nije u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Naime, tim Pravilnikom je propisano da je obavezan kvalifikacioni kriterij prilikom utvrđivanja uslova nabavke vozila „Obavezna garancija za period od minimalno četiri godine“. Znači, Pravilnikom nije definisano da je alternativni uslov određena kilometraža te shodno tome Ministarstvo nije na ispravan način postavilo kvalifikacioni kriterij u tenderskoj dokumentaciji. Ovako naveden uslov u tenderskoj dokumentaciji može imati za posljedicu da vozilo s prijeđenom kilometražom preko 150.000 km nije više u garanciji bez obzira na to da li je ispunjen uslov o obaveznoj garanciji od minimalno četiri godine kako je definisano Pravilnikom.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno vršiti dosljednu primjenu odredbi Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

⁴⁶ Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo obavijest da nema komentara na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Ivana Jurčević - vođa tima, Aida Selimović - član tima i Ivona Beus - član tima.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Ivana Jurčević, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-837/24

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	8,997,000	150,000	9,147,000	8,956,627	98
Bruto plaće i naknade	7,091,000	-40,000	7,051,000	6,985,820	99
Naknade troškova zaposlenih	1,055,000	70,000	1,125,000	1,079,776	96
Putni troškovi	220,000	80,000	300,000	296,796	99
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	80,000	0	80,000	67,208	84
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabavka materijala	52,000	0	52,000	44,177	85
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60,000	0	60,000	51,700	86
Unajmljivanje imovine i opreme	1,000	0	1,000	0	0
Izdaci za tekuće održavanje	160,000	-30,000	130,000	113,849	88
Izdaci za osiguranje	15,000	10,000	25,000	15,730	63
Ugovorene i druge posebne usluge	263,000	60,000	323,000	301,572	93
2. Kapitalni izdaci	442,000	51,101	493,101	492,898	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	442,000	51,101	493,101	492,898	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	900,000	0	900,000	900,000	100
podrška sajamskim manifestacijama u zemlji i inostranstvu	900,000	0	900,000	900,000	100
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	10,339,000	201,101	10,540,101	10,349,525	98
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	500,000	-150,000	350,000	226,881	65
Trgovska gora	500,000	-180,000	320,000	196,881	
Srpska kuća	0	30,000	30,000	30,000	100
8. Ukupno (4+5+6+7)	10,839,000	51,101	10,890,101	10,576,406	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine.

Ministar:

Staša Košarac

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	37	108	35
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	37	108	35
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	920,573	361,658	255
Stalna sredstva	2,519,609	2,105,584	120
Ispravka vrijednosti	1,599,036	1,743,926	92
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	920,573	361,658	255
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	920,610	361,766	254
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	2,094,996	1,804,956	116
Kratkoročne tekuće obaveze	1,344,188	916,111	147
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	729,712	696,541	105
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	21,096	192,304	11
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	920,573	361,658	255
Izvori sredstava	920,573	361,658	255
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3,015,569	2,166,614	139

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.2.2024. godine

Ministar:
Staša Košarac

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	68,000	0	68,000	66,369	98
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	68,000	0	68,000	66,369	98
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	50,000	0	50,000	71,101	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	50,000	0	50,000	71,101	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	118,000	0	118,000	137,470	117

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine

Ministar:
Staša Košarac